

čija, in ž njo gospodar in gospodinja, hčerke in sinovi, prijatli in prijateljice, se vé da tudi kuharce ne smé manjkati in tudi hišne ne. Prihod cele družine naznanjajo sosedom možnarji, ki začno pokati, da je kaj in da se razlega po hribih in dolinah!

Bog se usmili zdaj izperva bogato obloženih tertic, kako plane nevajena mladina iz mesta čez grojzdje! Al kmalo ga je preveč; treba je — večkrat zapuščati svojo družbo in včasih se celo v posteljo vleči, da se potolaži vrenje in kipenje po trebuhu, ki, siromak, ni mogel vsega preterpeti, da bi se ne bil nejevoljno oglasil. Pa kaj! vse te nadležbe so kmalo prestane, in le en glas je, da ni večjega veselja od tergatve. In res je taka. (Konec sledi.)

**Iz severne obali jadranskega morja 6. novembra 1853.** (Občutki na popotvanju.) Pred mano leži Oglej (Aquila); v spomin mi stopa njegova premenitna, toliko važna zgodovina! Tù je rožlalo orožje nevžuganih Rimljanov; to mesto, nekdanj pervo za Rimom, je strahovalo toliko dežel, toliko narodov! in zdaj ga ni več! in le tù in tam kaže še kaka razvalina, da je tù nekdanj nekaj bilo. Tù mimo, kjer zdaj koraka blede merzlica, so derli iz severa narodi v taliansko zemljo; tù so bile kervave bitve za posestev Italije; tù je stal strah narodov, šiba božja — železni Atila. Iz tega kraja, iz teh neobljudenih močvirjov se je zaplodila kersanska véra med Slovence, je razterla malike očetov naših; iz te samote je zrasla kraljica morja, se je dvignul silni beneški lev, ki se je spuntal zoper svojo mater in jo v grob poderl. Zgnjili so imenitni, preganjani patriarhi, oznanovavci vére božje. Pozabljeno je mesto, kjer so lomili marmelj za benečanske palače; ljudstvo samo, kolikor ga je še ostalo, so njegovi otroci, Benečani, potoliančili. Strašna osoda je tù divjala; slava Ogleja živile — v zgodovini še dandanašnji ga ni več.

**Iz Sorice 5. novembra.** Že letos enkrat, v 68. listu, so bile „Novice“ v dopisu „iz Železnikov“ omenile ceste po Tominskem na Cirkno in od tod na Hotavljje, kjer bi se bila s tisto po Poljanski dolini sklenila, ter so milovale našo Selško dolino, ktera bi bila po tem takem popolnoma na desno stran pušena. In res, pripovedovali so takrat za gotovo, da je cesta po Tominski dolini na Cirkno poterjena, in da jo bodo delali na stroške vsega Tominskega okraja. Pa tej cesti se je godilo, kot velikrat mnogoterim občekoristnim napravam. Bilo je mnogo komisij, pisarj in govorjenja zavoljo ceste po — papirju. Pozneje so celo od dvéh govoril. Ena bi bila šla na Cirkno, ena pa na Podberdo. Pervo bi bili delali na stroške vsega okraja, drugo pa posamne dotične županije. In tudi ta glas je bil že potihnil, kar pride vérl mož — žal mi je, ko sem pozabil njegovo častito ime, jo premeri še enkrat iz Tomina na Podberdo, in po prejetem poterjenju jo prec prične delati. Pretergali so jo že precej deleč od Tomina, nek okoli dvé uri hodá, tako, da se že lahko peš hodi po njej. Mislijo letos jo do konca pretergati, ako bo vreme ugodno. Prihodnjo pomlad pa jo bodo popolnoma delati jeli. Šla bo pa ta cesta iz Tomina na Podberdo. Od ondot čez Petrovo berdo, kjer je meja med Tominskim in Krajskim, naprej, kakor pravijo, blezo ob zadnji Sori, ter se bo pod Počivalom (Roštom), 3 čert ure od Sorice z Loško-Soriško sklenila. Ako tega hvale vrednega početja neprevidne zabave overale ne bodo, smemo tedaj z veseljem pričakovati, da se bo nam kmalo proti Gorici in Laškemu odperla pot, ki je naši dolini, Loški in Krajski okolici, pa tudi Tominskim krajem zavoljo mnogoverstne kupčije toliko potrebna.

Soriški.

## Novičar iz mnogih krajev.

Osnova nove občinske (srenjske) postave je nek že predložena c. k. deržavnemu svetovavstvu v prevdarek. — Sliši se, da za napravo novih in za deržanje že napravljjenih realnih šol se bo ustanovila posebna zaloga, s katerim bo gospodarila cesarska oblastnija. — Naj višja c. k. sodnija na Dunaji je v nekem primerljju izgovorila, da tudi oškodovani zamore v svoji pravdi za pričo veljati. — C. k. vodstvo prodajavnice rudninskega blaga je za ta mesec ceno svinca postavilo na 13½ fl. do 15½ fl., kotlovine od 64 do 69 fl., živega srebra na 144 fl., cinobra na 192 fl. cent; cene kositarja je 71, 73 in 75 fl. — Po davkovskih izkazkih spada od naravnih in nenaravnih davkov v doljni Austrii na enega človeka okoli 12 fl., v gornji Austrii okoli 8 fl., na Štajarskem, Koroškem in Krajskem okoli 6 fl., na Primorskem 9 fl., na Tiroljskem, Českem, Marskem in Šlezkem 5 fl., v Galiciji in Dalmaciji 3 fl. — Okoli Dunaja in doljni Austrii je letos krompir tako malo gnojil, da pravijo, da ondi krompirjeva bolezen umira. — Zaporodoma hodijo iz Laškega naročila na Ogersko vino; enemu samemu kerčmarju v Seksardu je bilo te dni naročeno 30.000 veder. — Če bodo vidili braveci naši ponoči od 12. na 13. in od 13. na 14. dantegamesca se zvezde zlo vtrinjati, jim povémo, da je prikazek ta v tem času že navaden; slavni Humboldt je prvi zapazil to leta 1799 in od tistega časa se ponavlja vsako leto. — Iz Turčije, kjer so se po malem Turki z Rusi že večkrat kavšali, je prinesla „Oest. Cor.“ poslednjo že več pomenljivo novico, ktera pravi, da 2. in 3. dan t. m. je nek 12.000 Turkov pri Turtukaji in Oltenici (Kalaraci?) čez Donavo vdarlo, ktere je rusovski general Parlov s 3000 Rusi napadel; po hudi kanonadi so se celo prijeli z bajoneti. Kako se je ta boj končal, se natanko še ne vé; le to se sliši, da so se pri Oltenici (čez Donavo nasprot Oltenici (Kalaraci?) leži Silistra) Turki ustavili in se zagradili. 4000 Turkov boj je postavljjenih v Kalaraci, 2000 na nekem Donavskem otoku blizu Giurgeva in 12.000 v mali Vlahii. — Spet se veliko govori, da se bo dal Napoleon 2. decembra kronati, če bo do tistega časa rusovsko-turško razpertsje poravnano.

Gospodu ? v G.: Radi bodemo natisnili članak Vaš; prosimo le, da se po navadnem običaji dopisnikov nam naznanite.

## Slovstvo.

„Sedem sinov“ se imenuje povest v pesmi, ktero je rajni fajmošter Jožef Zemlja leta 1843 na svetlo dal. Delice to je bilo z veliko pohvalo sprejeto, ker verli domoljub, kteremu je domača beseda gladko tekla, je s posebnim veseljem spisal mično povest, ktero je takole začel:

„Ak zgodbo čudno v sladkim tvojim kremlju

Prepéval, dragi domorodice! bom,

Ki lastna bližni je slovenski zemlji,

Naj odpušenja milost zadobim;

V spomin si Horvat, Čeh kot Kranjc jemlji,

De vsih Slovencev edin le je dom;

Vse nas je ena kdej rodila mati.

Dojila z enim mlekom, Bog ji plati!“

Knjižica, kteri je še pridjana iz angležkega prestavljena „elegija“ gosp. Th. Graja in se začne:

„Ze vmika se očem obraz zemljé,

In v praznični tihoti zrak vés spi,

Razun de habe prúsnička brenčé,

In 'z támorov lés žvenk zaspán doní;“

ni bila še prodana, ko je rajnega nemila smert prehitela. Zapusstil je svojemu bratu 500 iztisov. Da bi se lože prodala, jo ponudi ta za polovico prejšnje cene, to je, po 6 kraje., in kdor 10 iztisov vzame, dobi enega naverh. Knjižica je med bratmi 2 groša vredna; naj si jo kupi vsak, ki je nima in hoče v ličnem jeziku mično povestico brati! Dobiva se v tiskarnici gosp. Jožefa Blaznika.